

VARMESTUEMÅLING

**Kirkens Korshærs
Varmestuemåling**

Februar 2021

Kontakt

Bente Kaastrup Duusgaard

Fundraising & Kommunikation

Telefon: +45 24612243

b.duusgaard@kirkenskorshaer.dk

Indhold

Sammenfatning	2
Anbefalinger til fremtidens varmestuearbejde	2
Medarbejdere og frivillige	3
Åbningstimer	3
Brugerne i varmestuen	4
Brugernes udfordringer	5
Nye tendenser og behov hos brugerne	6
Hjælpearbejdet	7
Værdierne – nærvær, omsorg, respekt	8
Eksterne samarbejdspartnere	9
Registrering og indsamling af data	9
Metode	9

Sammenfatning

Kirkens Korshærs varmestuer er et grundelement i det sociale arbejde. Tilbuddene i den enkelte varmestue varierer med de lokale forhold. Varmestuen danner rammen om relationsarbejdet – i varmestuerne møder Kirkens Korshær det enkelte menneske som den, man er.

Varmestuernes medarbejdere tilbyder et måltid mad, samtaler og fællesskab, tørt tøj og et sted at hvile sig. De fleste steder kan medarbejderne også hjælpe med rådgivning og skabe kontakt til systemet, hvis der bliver bedt om det.

Varmestuerne har 678 frivillige tilknyttet, og de bidrager med næsten 1.800 timer til hjælpearbejdet hver uge. Lederne i varmestuen vurderer, at der hver eneste dag går 1.597 brugere ind ad døren til en Kirkens Korshær varmestue, og der er tilknyttet 5.300 unikke brugere til varmestuerne. Mænd fylder mest i brugergruppen, hvor fordelingen er 77% mænd og 23% kvinder. For begge grupper gælder, at størstedelen er 31-60 år.

28 af varmestuerne vurderer at mellem 60-100% af deres brugere kæmper med ensomhed. Misbrugsproblematikker fylder også i statistikken – 23 af varmestuerne vurderer at mellem 60-100% af deres brugere har et misbrug af alkohol, stoffer eller begge dele. I målingen vurderer varmestuelederne også, at brugerne oplever fattigdom i en eller anden grad, og 19 steder svarer, at mellem 60-100% af deres brugere oplever sig som værende fattige.

Kirkens Korshær er en hjælpeorganisation, der med udgangspunkt i folkekirkelige værdier udfører socialt arbejde i Danmark. Siden 1912 har Kirkens Korshær hjulpet socialt udsatte mennesker i Danmark – hjemløse, misbrugere, psykisk syge, ensomme, fattige og udsatte børnefamilier.

Anbefalinger til fremtidens varmestuearbejde

Som del af målingen er lederne blevet spurgt ind til deres vurdering af, hvordan fremtidens varmestuer og arbejdet ser ud. Blandt deltagerne er der bred enighed om, at der også i fremtiden vil være behov for de tilbud, som varmestuerne i dag har. Men flere af varmestuelederne påpeger også, at det på baggrund af ændringer i brugergruppen kommer nye krav til varmestuerne. Derfor anbefaler de, at hjælpearbejdet i varmestuerne i fremtiden også skal og bør rumme:

- Flere sundhedstilbud.
- Flere faciliterede fællesskaber for mindre grupper af psykisk sårbare, fx værkstedsaktiviteter.
- Hjælp til digital kontakt med kommune, sundhedsvæsen, bank, boligselskaber.
- Flere medarbejdere til rådgivning, fx socialrådgiver.
- Flere opsøgende indsatser med afsæt i relationen, så Kirkens Korshær *'kan være der hvor ingen andre er'*.
- Udbredelse af Housing First-tilgangen, herunder bostøtte til fastholdelse af bolig.
- Flere lokale kaffestuer som værn mod ensomhed – nutidens forsamlingshuse.

Medarbejdere og frivillige

De 35 varmestuer har i alt 209 medarbejdere, som samlet arbejder 5.402 timer om ugen. Det vil sige, at den gennemsnitlige medarbejder arbejder godt 25 timer per uge.

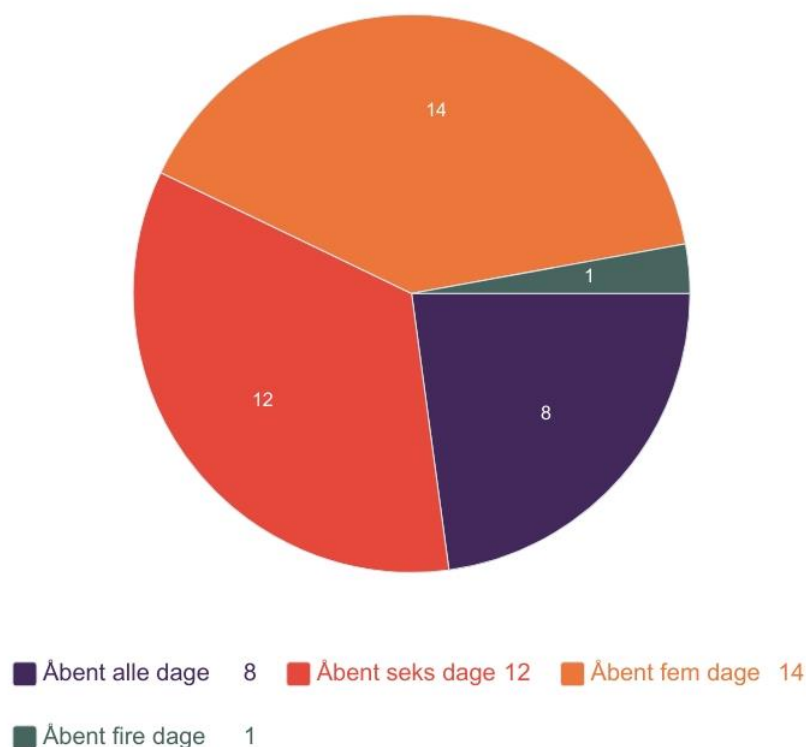
Varmestuelederne blev i målingen bedt om at fortælle, hvilken uddannelsesmæssige baggrund medarbejderne har. Et flertal af medarbejderne er pædagoger, socialrådgivere, sundhedsfaglige (sygeplejerske, tandlæge, misbrugsbehandlere og psykiatrien), men spændvidden er stor og rummer også en pladesmed, en skibskok, en biolog og en mejeribestyrer.

Alle de deltagende varmestuer har frivillige tilknyttet, og der er i alt 678 frivillige tilknyttet til varmestuerne. De bidrager med næsten 1.800 timer til hjælpearbejdet hver uge. Ligesom de lønnede medarbejdere har de frivillige mange forskellige faglige kompetencer. Men typiske færdigheder ligger inden for det sundhedsfaglige, madlavning og håndværk. IT, sprog og kreative kompetencer. Derudover nævner flere af varmestuelederne, at det er vigtigt, at de frivillige har gode menneskekundskaber.

Åbningstimer

I Kirkens Korshærs varmestuer tilpasses åbningstimerne i forhold til de lokale behov.

Varmestuernes ugentlige åbningstider

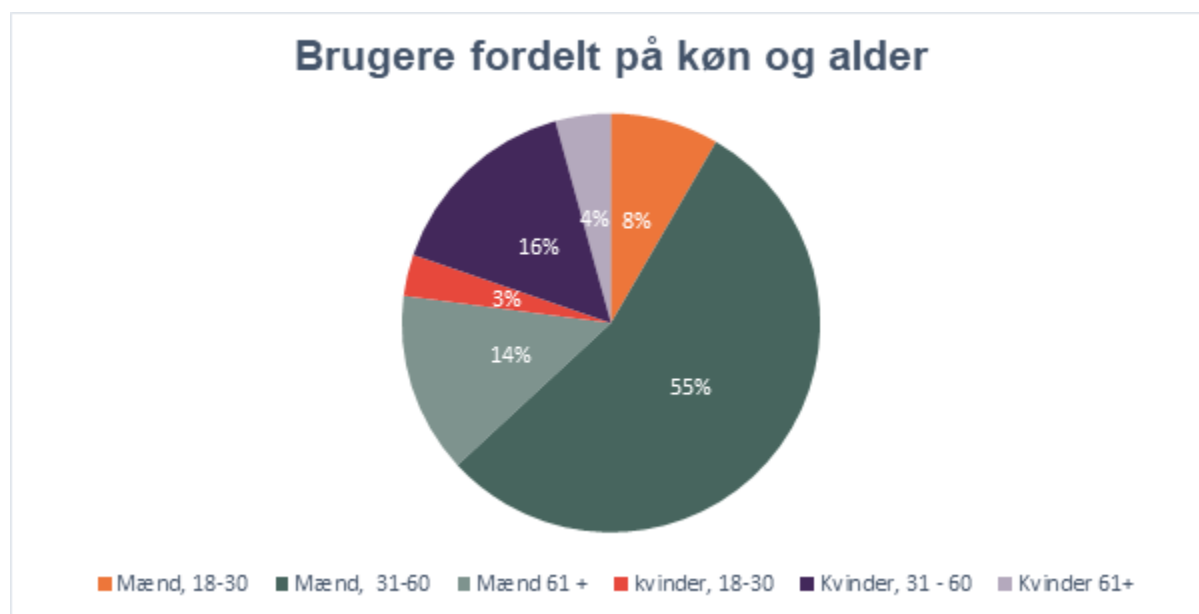
Figuren viser antallet af varmestuer, der har åbent i henholdsvis alle dage, seks dage, fem dage og fire dage om ugen.

8 varместuer har åbent alle ugens 7 dage, 12 varместuer har åbent 6 dage om ugen, 14 varместuer har åbent 5 dage om ugen, mens en enkelt varместue har åbent 4 dage om ugen. Der er i gennemsnit åbent lidt over 40 timer ugentligt, mens varместuerne på landsplan har åbent 1.427,5 timer om ugen.

Brugerne i varместuen

Varmestuelederne vurderer, at der hver eneste dag går 1.597 brugere ind ad døren til en Kirkens Korshær varместue. Nogle brugere kommer dagligt, mens andre træder ind ad døren et par gange om ugen eller mere sporadisk. Varmestuelederne fortæller bl.a. at nogle brugere foretrækker at komme lørdag eller søndag, fordi der er mere ro end på hverdage, hvor der er flere brugere og mere aktivitet. Andre brugere står og venter på, at døren skal blive åbnet om morgenen.

I alt vurderer varместuelederne, at der er tilknyttet 5.300 unikke brugere til varместuerne. Mænd fylder mest i brugergruppen, hvor fordelingen er 77% mænd og 23% kvinder. For begge grupper gælder, at størstedelen er 31-60 år.

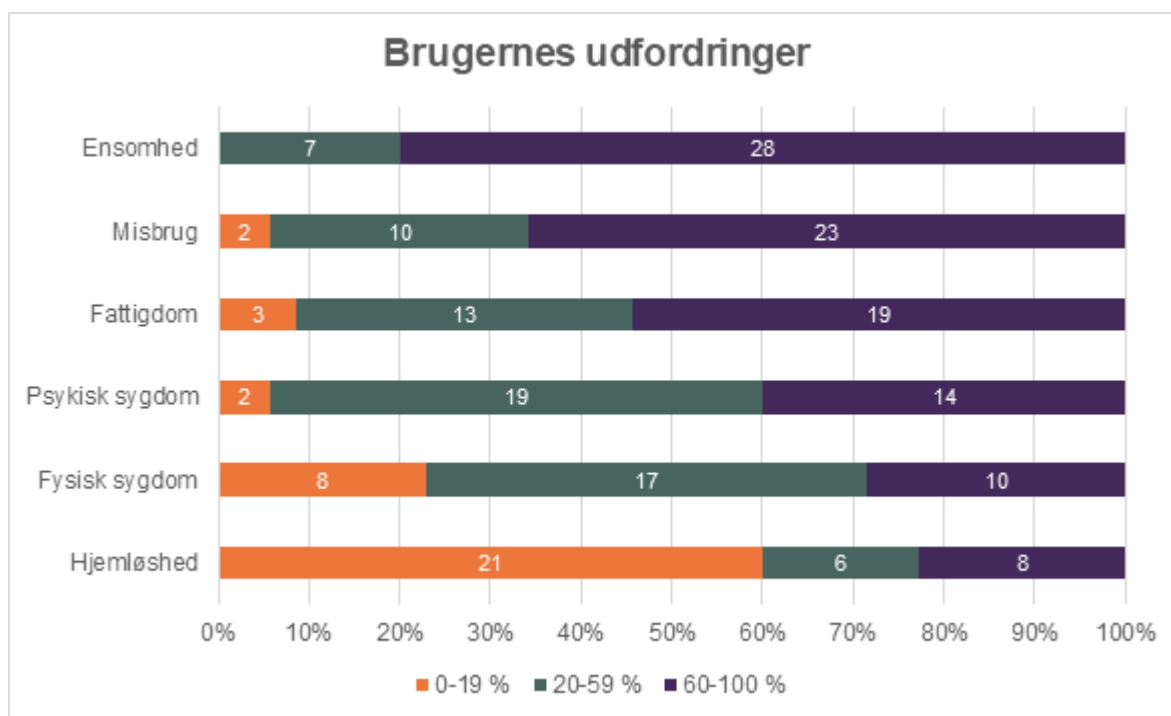

Figuren viser den procentvise fordeling af brugerne baseret på både køn og alder.

Unge på 18-30 år fylder mindst. Det vurderes bl.a. at være resultatet af en bevidst indsats, der guider de unge andre steder hen. Flere understreger, at man har fokus på at holde unge ude af varместuen, da det *"ikke er et sundt miljø at være i som ung"*.

Brugerne udfordringer

Brugerne har en række forskellige udfordringer og langt de fleste kæmper med mere end én udfordring. Der er store variationer i hvad, der fylder mest hos brugerne.

Tallene på grafens søjler viser antal varmestuer, mens farverne refererer til procentdelen af varmestuens brugergruppe, der vurderes at kæmpe med udfordringen. Lilla repræsenterer en vurdering af, at 60-100% af brugerne har en udfordring, grøn 20-59%, mens orange repræsenterer 0-19%.

I målingen er lederne blevet bedt om at vurdere, i hvor stor en grad brugerne kæmper med forskellige udfordringer. Her vurderes det, at ensomheden er noget alle kæmper med. For 28 af varmestuerne vurderer at mellem 60-100% af deres brugere kæmper med ensomhed, mens de resterende varmestueledere vurderer det til at være mellem 20-59%.

23 ud af 35 varmestuer vurderer desuden, at 60-100% af deres brugere har et misbrug af alkohol, stoffer eller begge dele. Mens yderligere 10 varmestueledere vurderer, at det gælder for 20-59% af brugerne.

En stor del af brugerne kæmper med fysisk og/eller psykisk sygdom. 24 af varmestuerne vurderer, at 60-100% af deres brugere kæmper med psykisk sygdom, mens 11 af varmestuerne vurderer at 60-100% af brugerne er udfordret af fysiske sygdomme.

En stor del af varmestuerne vurderer, at deres brugere oplever fattigdom i en eller andre grad, og 19 steder svarer, at mellem 60-100% af deres brugere opleves som værende fattige.

Hjemløshed ses hos næsten alle brugerne i varmestuerne, men det vurderes ikke alle steder til at være et *her-og-nu* problem. En forklaring kan være forskellen på varmestuer i storbyen og provinsen, for der er statistik set flest hjemløse i de større byer. Når hjemløsheden alligevel er en udfordring hos storset alle varmestuerne skyldes det, at man mange steder har brugere, der i en eller anden grad oplever utryghed omkring boligsituationen. Nogle har brug for støtte til at fastholde

boligen, mens andre er såkaldt 'funktionelt hjemløse' og af forskellige årsager har svært ved at være og opholde sig i egen bolig og bruger varmestuen som et helle.

Nye tendenser og behov hos brugerne

I målingen er varmestuelederne blevet bedt om at beskrive, hvilke nye tendenser og behov de observerer hos brugerne.

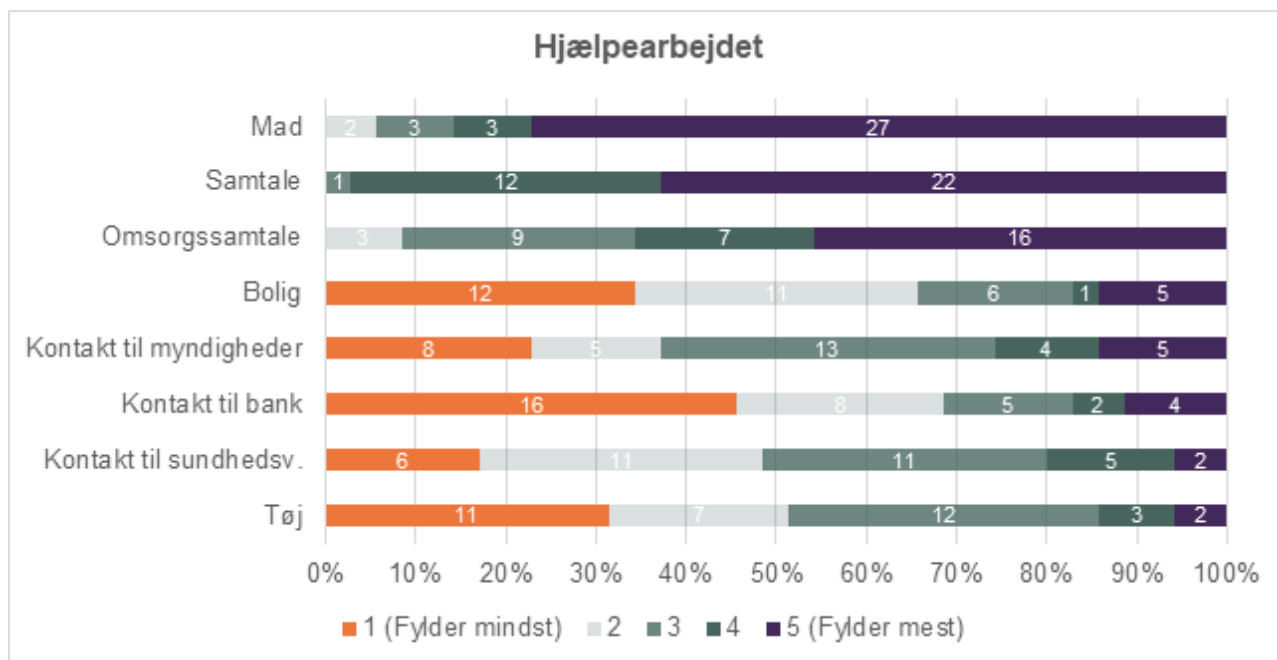
I den forbindelse nævner varmestuelederne blandt andet:

- Forværring af psykiske lidelser
- Øget ensomhed
- Øget behov for hjælp til at begå sig i et digitaliseret samfund, herunder: kontakten til kommunen, banken, sundhedsvæsenet, boligselskaber
- Hårdere misbrugere (flere opleves at blive tabt i det offentlige system)
- Øget behov for at komme i varmestuen fordi alt andet er lukket ned pga. corona

Nogle af tendenserne ses som et udtryk for corona situationen og den langvarige nedlukning af store dele af samfundet, mens andre udfordringer og behov opleves som uafhængige af corona.

Hjælpearbejdet

Varmestuelederne har vurderet, hvad der fylder mest og mindst i det daglige arbejde i varmestuen. Det er sket ved, at lederne har vægtet en række elementer med 1 til 5, hvor 1 er givet til de opgaver, der fylder **mindst** og 5 betegner de opgaver, der fylder **mest**.

Varmestuelederen har på en skala fra 1 til 5 vurderet, hvad der fylder mest i arbejdet. Den lilla farve er de opgaver, som fylder mest, men orange markerer dem, der fylder mindst. Det har været muligt for varmestuelederne at pege på mere end en opgave som 'fylder mest'.

I de deltagende varmestuer vægtes muligheden for at tilbyde et måltid mad højt i 27 af varmestuerne. Maden nævnes som hjælpearbejde, der både dækker et basalt behov for at få noget at spise, samtidig med at måltidet rummer fællesskab, samtale, varme og ro – og det giver en tiltrængt pause fra livet på gaden eller ensomheden.

34 af varmestuerne vurderer 'samtalen' som værende det, der fylder mest eller næstmest. I deres uddybning fortæller varmestuelederne, at samtalen er helt afgørende for hjælpearbejdet, da det er her brugeren bliver set og hørt som menneske. Samtidigt er det i samtalen, at den altafgørende relation bygges op.

Igennem de fulde interviews med varmestuelederne er 'relationen' det ord, der er blevet sagt flest gange i samtalerne. Relationen nævnes som forudsætningen for at opbygge den tillid, der gør at brugeren kan tage imod hjælp.

Varmestuelederne vurderer, at kontakt til myndigheder og bank fylder mindre i det daglige arbejde på nuværende tidspunkt. Men flere oplever et stigende behov for hjælp hertil, bl.a. på grund af øget digitalisering, der gør det svært for brugerne selv at tage kontakt til myndigheder og bank.

Under svarmuligheden 'Andre' har varmestuelederne haft mulighed for selv at beskrive aktiviteter og opgaver i arbejdet. Her nævner en del udflugter, værkstedsaktiviteter, banko, motion og sangaftener. Flere giver udtryk for, at der er et stort behov for sådanne aktiviteter, der understøtter fællesskabet og især værkstedsaktiviteter nævnes som aktiviteter, der kan give

brugerne mulighed for at bidrage positivt til fællesskabet ved fx at med hjælp til varmestuens vedligeholdelse via småreparationer. Desuden nævnes bad og fodbehandling samt rådgivning og opsøgende arbejde.

Værdierne – nærvær, omsorg, respekt

Kirkens Korshær har spurgt varmestuerne, hvordan de møder brugerne med nærvær, omsorg respekt. Der lægges stor vægt på at møde det enkelte menneske – og at se mennesket som det, der er bag den sociale udsathed og evt. uheldige handlinger. Nærvær, omsorg og respekt italesættes som udgangspunkt i alle handlinger sammen med et tydeligt fokus på altid at tage udgangspunkt i den enkeltes aktuelle behov og parathed (eller ikke-parathed) til at modtage hjælp og ændre livssituation.

En varmestueleder beskriver arbejdet med værdierne med gengivelsen af et udsagn fra en bruger:

”I møder os alle ens – uanset om man har hjulpet en kat ned fra et træ eller slået en mand ihjel – ikke at jeg kunne finde på at hjælpe en kat ned fra et træ.”

(varmestueleders gengivelse af brugercitat).

Gengivelsen af brugerens oplevelse af mødet med varmestuen og personalet rummer varmestueledernes grundlæggende holdning og tilgang til hjælpearbejdet – selvom brugerne gør noget dumt, vil man stadig gerne være sammen med brugeren uden fordømmelse eller løftede pegefingre. Man er til stede for at yde omsorg med respekt for den enkeltes behov. En anden varmestueleder beskriver arbejdet med nærvær, omsorg og respekt som at møde brugerne på deres banehalvdel og tage udgangspunkt i deres ståsted:

”Vi møder brugerne, der hvor de er – og imødekommer den enkeltes behov. Giver helhedsorienteret, individualiseret hjælp. Jeg ser dig, jeg møder dig og jeg er til stede for dig.”

- Varmestueleder i Kirkens Korshær.

Her fremhæves det igen, hvordan varmestuerne i mødet med brugeren har fokus på at møde det enkelte menneske som den de er frem for, hvad de har gjort. Udgangspunktet i brugernes eget ståsted som funderet i værdierne ses ligeledes i tilgangen til at hjælpe og flytte brugerne – det sker på deres præmisser:

”Vi er der for dem, uden at der er krav om at flytte dem fra a til b. Vi lytter til dem, og hjælper hvis personen har givet udtryk for det. Vi møder menneskerne med nærvær, venlighed, respekt og med et smil. Vi gør meget ud af at lære brugerne at kende, og lære deres navne, sige hej og byde velkommen, hver gang de kommer ind ad døren.”

- Varmestueleder i Kirkens Korshær.

Igennem de fulde interviews går det igen, at værdierne 'nærvær, omsorg og respekt' giver et fokus på at møde enhver, der træder ind ad døren som et individ, der er mere og andet end deres handlinger og dagsform.

Eksterne samarbejdspartnere

Adspurgt om varместuen samarbejder med eksterne parter svarer alle lederne ja – samarbejdet sker både via formelle og uformelle aftaler. De hyppigste samarbejdspartnere er kommunale forvaltninger, hvor samarbejdet handler om et bredt spekter af emner, bl.a.:

- Sundhed
- Social sagsbehandling
- Boligsituation (som fremskudt indsats i varместuen eller på gadeplan)

Desuden er der samarbejde med et stort antal andre private og offentlige aktører, her handler samarbejdet bl.a. om:

- Hjemløshed og bostøtte
- Social udsathed
- Misbrug
- Fysisk og psykisk sygdom.

Overordnet tilkendegiver varместuelederne, at de er opmærksomme på samarbejds muligheder med andre, når det giver mening og er til gavn for deres brugere. Målingen spørger åbent ind til antal og typer af samarbejde med eksterne aktører, og besvarelserne viser stor bredde. Det overordnede indtryk er en åbenhed overfor andre parter, der kan bidrage til at udføre det bedst mulige hjælpearbejde.

Registrering og indsamling af data

Denne varместuemåling har spurgt ind til lokal registrering og indsamling af data. 98% af varместuerne foretager en eller form for registrering af antal brugere, måltider eller samtaler. En del af varместuerne tilkendegiver systematisk indsamling af data – oftest fordi driftsaftalen med kommunen eller deltagelse i et projekt kræver det. Der er dog store variationer i, hvad, hvor meget, hvordan og hvor ofte der registreres.

Metode

Varmestuemåling blev foretaget i februar 2021, hvor der er gennemført telefoninterviews med ledere fra 35 ud af Kirkens Korshærs i alt 38 varместuer. Forud for interviewet blev der sendt en spørgeramme som dannede grundlag for samtalen.

Målingen er lavet på baggrund af varместueledernes vurderinger – nogle steder er vurderingen baseret på egne optællinger, mens der andre steder er tale om skøn baseret på varместueledernes kendskab og erfaringer fra det daglige arbejde.